

УДК 336.741.236.1:368.025.6-044.57

БРАТЮК Віра Петрівна

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та фінансів,
Мукачівський державний університет, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3524-2873>
e-mail: virbrat@ukr.net

ФЕЄР Оксана Валеріївна

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, управління
економічними процесами та туризму,
Мукачівський державний університет, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8808-3258>
e-mail: oksanafeyer@gmail.com

ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ ОБГРУНТУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ ЗА УМОВ НАЯВНОГО РИЗИКУ ТА ЗАСТОСУВАННЯ СТРАХУВАННЯ ЯК МЕТОДУ ЗНИЖЕННЯ СТУПЕНЯ РИЗИКУ

Фінансове планування є ключовим елементом обґрунтування господарських рішень в умовах наявного ризику. Шляхом аналізу поточного стану та прогнозування фінансових потоків підприємство може ефективно реагувати на можливі ризики та впливати на своє майбутнє. Застосування страхування як методу зниження ступеня ризику стає невід'ємною складовою фінансового планування. Шляхом визначення потенційних загроз та вибору відповідних страхових полісів підприємство забезпечує себе фінансовою захищеністю від негативних подій. Це дозволяє знизити фінансові втрати у випадку виникнення непередбачуваних подій, таких як природні катастрофи або матеріальні збитки. Дослідження виявляють, що фінансове планування відіграє ключову роль у прийнятті обґрунтованих господарських рішень, особливо в умовах великого ризику. Вони висвітлюють методи та інструменти фінансового планування, які дозволяють підприємствам адаптуватися до змінних умов та ефективно управляти ризиками. Також акцентується увага на важливості страхових заходів у зниженні різноманітних видів ризику, від втрати майна до фінансових ризиків. Ці дослідження та публікації надають цінний внесок у розумінні взаємозв'язку між фінансовим плануванням та страхуванням, що допомагає підприємствам раціонально вирішувати фінансові завдання та ефективно управляти ризиками.

Отже, фінансове планування та застосування страхування спільно допомагають підприємствам ефективно керувати ризиками та приймати обґрунтовані господарські рішення.

Ключові слова: фінансове планування, господарські рішення, страхування, ступінь ризику, фінансові потоки, аналіз ризику.

JEL CLASSIFICATION: O29; D81; G22

DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2024.1.104.111>

1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Фінансове планування відіграє ключову роль у процесі обґрунтування господарських рішень в будь-якому підприємстві чи

організації. Це систематичний процес розробки майбутніх фінансових зобов'язань та цілей на підставі оцінки поточного фінансового стану і можливостей. Основна мета фінансового планування полягає в тому, щоб забезпечити оптимальне використання ресурсів, максимізувати прибутковість та

забезпечити фінансову стабільність. В кризових умовах фінансове планування набуває ще більшої важливості, оскільки дозволяє підприємствам адаптуватися до змінних умов і приймати обґрунтовані рішення для збереження фінансової стабільності. У кризових умовах фінансове планування стає інструментом, який допомагає підприємствам не тільки виживати, а й знаходити можливості для розвитку та зміцнення позицій на ринку. Це вимагає гнучкості, аналітичності та ефективного управління ресурсами.

Загалом, застосування страхування як методу зниження ризику є важливим компонентом фінансового управління для підприємств та індивідуальних осіб. Цей підхід допомагає захистити від непередбачуваних фінансових втрат та забезпечує стабільність фінансового стану в умовах невизначеності. Фінансове планування та страхування є важливими і взаємопов'язаними елементами при обґрунтуванні господарських рішень, особливо в умовах наявного ризику. Таким чином, фінансове планування надає основу для обґрунтування господарських рішень, враховуючи наявний ризик, а страхування допомагає знизити цей ризик, забезпечуючи фінансовий захист підприємства. Прийняття обґрунтованих господарських рішень передбачає не лише ідентифікацію ризиків, але й використання ефективних методів їх управління, серед яких страхування відіграє значну роль.

2. АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Значна кількість напрацювань у сфері фінансового планування і застосування страхування як методу зниження ризику свідчить про їх важливість та актуальність. Дослідження виявляють, що фінансове планування відіграє ключову роль у прийнятті обґрунтованих господарських рішень, особливо в умовах великого ризику. Проблемні питання розглянуто в працях як зарубіжних так і вітчизняних науковців, зокрема Білоусова О.С. [1], Лактіонова О. А [2] та багатьох інших. Водночас в існуючих умовах актуалізується питання фінансового планування як елемента обґрунтування господарських рішень в умовах наявного

ризикі і застосування страхування як методу зниження ступеня ризику.

3. ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОЗНАЧЕНА СТАТТЯ

Разом з тим, потребують подальшого дослідження питання, пов'язані із аналізом фінансового планування як елемента обґрунтування господарських рішень за умов наявного ризику та застосування страхування як методу зниження ступеня ризику.

4. ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Мета написання статті пролягає в розкритті сутності і важливості фінансового планування як елемента обґрунтування господарських рішень за умов наявного ризику і застосування страхування як методу зниження ступеня ризику.

5. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБґРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Фінансове планування - це процес розробки детальних планів використання фінансових ресурсів підприємства з метою досягнення стратегічних цілей та максимізації його фінансової ефективності. Основна мета фінансового планування - це забезпечення оптимального використання фінансових ресурсів для досягнення максимальних результатів.

Фінансове планування відіграє важливу роль і є частиною (елементом) загальної системи планування діяльності підприємства. Фінансове планування в рамках бізнес-планування вважається одним з найбільш ефективних інструментів управління, а страхування в свою чергу інструментом зниження ступенів ризику.

В контексті обґрунтування та прийняття господарських рішень фінансове планування є ключовим елементом для суб'єктів господарювання. Це процес, який дозволяє оцінити фінансові наслідки різних альтернативних варіантів та визначити оптимальний напрямок дій. Важливі аспекти включають:

1. Оцінка фінансової відповідності. Фінансове планування допомагає визначити,

чи може суб'єкт господарювання забезпечити фінансові ресурси для реалізації конкретного проекту чи прийняття рішення. Воно включає в себе аналіз бюджетів, поточних та майбутніх потреб у фінансах.

2.Оцінка вартості інвестицій. Фінансове планування дозволяє визначити, які інвестиції потрібні для реалізації певного проекту, і як ці витрати вплинуть на фінансовий стан підприємства.

3.Прогноз грошових потоків. Створення прогнозів грошових потоків дозволяє зрозуміти, як будуть змінюватися грошові потоки в майбутньому під впливом різних факторів, таких як зміни в продажах, витрати і інші.

4.Оцінка рентабельності. Фінансове планування дозволяє оцінити рентабельність проекту або рішення. Розрахунок таких показників, як чистий привід, рентабельність інвестицій, допомагає приймати обґрунтовані рішення..

5.Управління ризиками. Фінансове планування включає в себе оцінку ризиків та визначення стратегій для їх управління. Це дозволяє зменшити негативний вплив непередбачених обставин на фінансовий стан підприємства.

6.Вибір оптимальних варіантів. Фінансовий аналіз допомагає визначити оптимальний варіант серед різних альтернатив, що допомагає максимізувати прибуток або інші показники ефективності.

7.Планування розвитку. Фінансове планування визначає можливості для розвитку підприємства, нових інвестицій та стратегій для досягнення довгострокових цілей.

В цілому, фінансове планування є необхідним інструментом для ефективного управління фінансами підприємства та прийняття обґрунтованих стратегічних та оперативних рішень. Фінансове планування безпосередньо відноситься до управління фінансами. Основними етапами планування є такі (рис.1).

Постановка фінансових цілей на певний період – це процес визначення конкретних результатів, які ви хочете досягти в своєму фінансовому житті протягом певного періоду часу, такого як рік, п'ять років чи десять років. Це важливий етап фінансового планування,

який допомагає вам спрямувати свої зусилля та ресурси на досягнення ваших цілей.

Коли ви ставите фінансові цілі, ви визначаєте, що саме ви хочете досягти. Це може бути все, від покращення вашого фінансового стану до отримання конкретного предмета або послуги. Наприклад:

1) економія на квартиру, це коли ви можете встановити ціль на збільшення вашого особистого капіталу для покупки власної квартири.

2) розширення бізнесу, якщо ви підприємець, ваша ціль може полягати у розширенні вашого бізнесу на новий ринок або у збільшенні обороту.

3) екстрене фінансове планування, це якщо у вас немає екстреного фонду, ваша ціль може бути націлена на накопичення фінансових ресурсів для непередбачених витрат.

4) покращення фінансової грамотності, у разі якщо ви хочете краще розуміти, як керувати своїми фінансами, ваша ціль може полягати у відвідуванні фінансових курсів або збільшенні своєї економічної грамотності.

Поставивши конкретні цілі, ви робите їх вимірюваними та досяжними. Важливо також визначити терміни досягнення цих цілей, щоб мати чіткі рамки часу для своїх зусиль. Наприклад, якщо ви хочете збільшити свої заощадження, встановлення місячного плану заощаджень може допомогти вам досягти вашої цілі визначеного терміну.

Постановка фінансових цілей на певний період допомагає вам направити свої фінансові зусилля та ресурси таким чином, щоб ви могли досягти своїх мрій та створити стабільне фінансове майбутнє.

Щодо обґрунтування господарських рішень за умов наявності ризику, то воно є ключовим етапом у процесі прийняття рішень для суб'єктів господарювання. Ризик може виникати з різних джерел, таких як економічні зміни, непередбачувані події чи конкурентна обстановка. В процесі проведеного нами дослідження, вартує звернути увагу на такі елементи при обґрунтування господарських рішень за умов наявності ризику (Табл. 1).

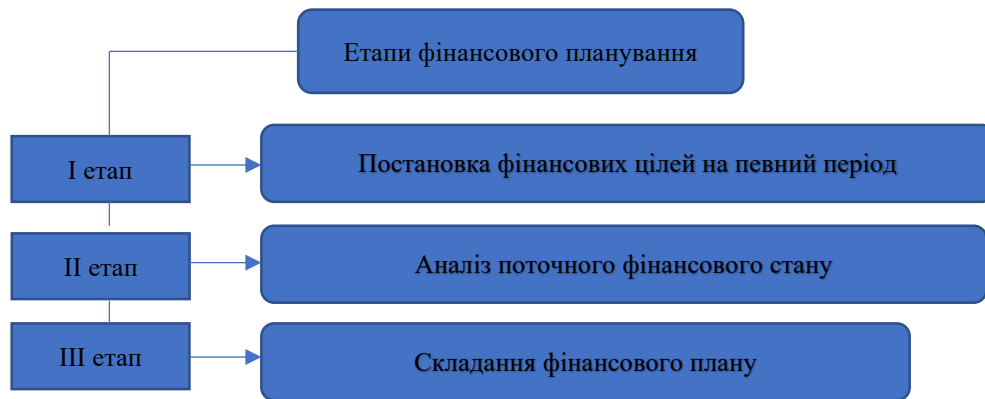

Рисунок 1. Основні етапи планування (розроблено на основі даних [2; 3; 6])

Таблиця 1

Елементи щодо обґрунтування господарських рішень за умов наявності ризик

№	Етап	Характеристика
1	Аналіз ризиків	Перш за все, важливо провести докладний аналіз ризиків, що можуть вплинути на рішення. Це може включати економічні, фінансові, технічні, правові та інші аспекти
2	Оцінка ймовірності та впливу	Оцінка ймовірності виникнення ризику та його можливого впливу на виконання планованих дій. Це допомагає визначити рівень серйозності кожного ризику
3	Визначення стратегій управління ризиками	Розробка стратегій для зменшення або управління ризиками, таких як страхування, диверсифікація портфеля, використання фінансових інструментів для захисту від коливань на ринках тощо
4	Розробка альтернативних сценаріїв	Створення альтернативних планів дій у випадку виникнення непередбачуваних обставин. Це може включати планування резервів або змін у стратегії дій
5	Фінансова моделювання	Використання фінансових моделей для оцінки впливу ризиків на фінансовий стан суб'єкта господарювання. Моделі можуть допомогти визначити, як різні ризики можуть вплинути на доходи, витрати та прибуток
6	Узгодження цілей і ризиків	Важливо збалансувати величину ризику з потенційними вигодами. Узгодження цілей суб'єкта господарювання з його готовністю приймати ризики допомагає визначити оптимальний рівень ризику
7	Комунікація і залучення зацікавлених сторін	Важливо відкрито комунікувати щодо ризиків та прийнятих стратегій управління ними. Залучення зацікавлених сторін може допомогти уникнути непорозумінь і створити сприятливу атмосферу для спільного прийняття рішень

Узагальнено на основі даних [3;4;5]

Таблиця 2

Рейтинги базової шкали оцінки впливу ризику

Параметр	Рейтинги оцінки впливу ризику				
	Надто низький	Низький	Середній	Високий	Надто високий
Ризик	Надто низький	Низький	Середній	Високий	Надто високий
Колір	синій	зелений	Жовтий	помаранчевий	червоний

Розроблено на основі [8; 12].

Ризик	Надто низький	Низький	Середній	Високий	Надто високий
-------	---------------	---------	----------	---------	---------------

Рис. 2. Теплова карта одновимірної оцінки ризику (розроблено на основі [8])

Обґрунтуванням господарських рішень за умов наявності ризику дозволяє суб'єктам господарювання бути готовими до непередбачених ситуацій та ефективно управляти ризиками для досягнення своїх цілей. Зазначимо, що в Україні введено Національний стандарт України ДСТУ ІЕС/ISO 31010:2013 [2;5], який встановив принципи управління та методи оцінки ризиків в діяльності підприємства.

З аналізу [2;4;5] відомо два напрями оцінювання ризиків: якісний та кількісний. Метою якісного аналізу є визначення ризику, який вимагає диференційної детальної оцінки, засобів контролю та дій на основі впливу ризику на цілі. Якісний аналіз ризику можна виконати для будь-яких ризиків. Цей підхід може використовуватися для швидкого визначення зон і меж ризику, які пов'язані зі звичайними господарськими функціями. Зауважимо, що оцінка може допомогти виявити взаємозв'язок впливу різноманітних ризиків на діяльність підприємства. В якісному аналізі ризику відомі два основні методи [4; 12], які, на нашу думку доцільно використовувати при оцінці ризику:

- метод KISS, який придатний для оцінки ризиків в підприємствах з вузьким спрямуванням ризиків, де недоцільні складні методи, а оцінку можуть зробити фахівці з недостатнім досвідом з оцінки ризику;

- метод ймовірність/вплив, який придатний для оцінки складних питань з управління ризиками, а оцінку проводять фахівці з досвідом оцінки ризиків.

В методі KISS використовується одновимірна техніка оцінки ризику за базовою шкалою впливу. Базову шкалу оцінки ризику за методом KISS можна побудувати за табл. 2.

Присвоївши рейтингам оцінки ризиків відповідні кольори отримаємо теплову карту оцінки ризику, як показано на рис. 2.

З аналізу літератури [8; 12] доцільно звернути увагу, що найбільш прийнятним методологічним підходом в оцінці та управлінні ризиками підприємств, на думку авторки, може бути матриця оцінки ризиків, в основі якої покладено метод ймовірність/вплив. Метод ймовірність/вплив використовує двовимірну техніку оцінки ймовірності та впливу ризику. Ймовірність розуміється авторкою як очікування того, що

ризик виникне, а вплив розуміється як наслідок ризику, котрий, перш за все, пов'язаний із дією наслідку ризику на вартість, обсяг та якість. За таким підходом, оцінка ризику в діяльності підприємства може бути проведена за двома базовими шкалами оцінки: ймовірності та впливу. При цьому необхідно визначити рейтинги, наприклад, від 1 до 5 або від 1 до 10. Відтак, ризик діяльності підприємства буде дорівнювати рейтингу ймовірності, котра помножена на рейтинг впливу.

В той же час, для українських підприємств поширеною проблемою кількісної оцінки є недостатність та достовірність даних для аналізу. Крім того, можуть виникнути проблеми зі значною кількістю змінних або грошовим вираженням предмету оцінки, що технічно ускладнює аналіз ризиків, до якого більшість підприємств в Україні нині не готові.

Обґрунтуванням господарських рішень за умов наявності ризику та використання страхування як методу зниження ступеня ризику є важливим елементом ефективного управління підприємством. Нижче подано аргументи для такого обґрунтування:

1. Визначення ключових активів. Ідентифікація ключових активів та областей бізнесу допомагає визначити ті області, які варто страхувати для зменшення можливих фінансових втрат.

2. Оцінка вартості страхових полісів. Визначення ефективності та вартості страхових полісів в порівнянні з можливими фінансовими втратами внаслідок ризикованих подій.

3. Гарантоване фінансове захист. Страхування надає підприємству гарантований фінансовий захист в разі настання страхового випадку. Це дозволяє зменшити фінансовий ризик і підтримує фінансову стійкість підприємства.

4. Важливість бізнес-продовження. Страхування бізнес-продовження може забезпечити компенсацію за втрату прибутку, що виникає внаслідок припинення діяльності у зв'язку з непередбаченими обставинами.

5. Підвищення вірогідності отримання фінансової підтримки. Наявність страхового покриття може підвищити вірогідність отримання фінансової підтримки від банків, інвесторів або інших зацікавлених сторін.

6. Захист від непередбачуваних витрат. Страхування допомагає захистити підприємство від несподіваних і непередбачуваних фінансових витрат, які можуть виникнути через ризиковані події.

7. Можливість відновлення діяльності. Страхування може забезпечити фінансові ресурси для відновлення діяльності підприємства після страхового випадку.

8. Відповідність законодавству. У багатьох випадках, законодавство може вимагати від підприємств страхування для захисту не тільки їхніх інтересів, а й інтересів зацікавлених сторін, таких як клієнти та постачальники.

9. Менеджмент репутації. Вміле керування ризиками через страхування може допомагати підприємству уникнути негативного впливу на його репутацію в разі непередбачених подій.

6. ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

Отже, використання страхування виступає важливим інструментом для зниження фінансового ризику та обґрунтування господарських рішень в умовах невизначеності та можливих загроз. Виявлено, що підприємства розглядають оцінку ризиками як неприбуткову та трудомістку діяльність. Встановлено два методи якісної оцінки ризику: метод KISS з одновимірною технікою оцінки ризику за базовою шкалою впливу та метод ймовірність/вплив з двовимірною технікою оцінки ризику. Подальші дослідження планується провести у напрямку імплементації системного планування, фінансового контролю та оцінки ризиків та страхування у практику діяльності підприємств.

Література

1. Білоусова О. С. Фінансове планування на підприємствах: теорія, методологія, практика. Київ: НАН України Інститут економіки та прогнозування, 2012. 388 с.
2. ДСТУ ISO 31000:2018. Менеджмент ризиків. Принципи та настанови. [Введ. 2019-01-01]. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2019. 32 с.
3. Економіка і управління підприємствами: теорія, методика, практика: колективна монографія. Полтава: ПП «Астрая», 2020. 240 с.
4. Лактіонова О. А. Управління фінансовими ризиками: навч. посібник. Вінниця: ДонНУ ім. Василя Стуса, 2020. 256 с.
5. ДСТУ ІЕС/ISO 31010:2013. Керування ризиком. Методи загального оцінювання ризику. URL: <http://metrology.com.ua/download/iso-iec-ohsas-i-dr/87-eea/1062-dstu-ies-iso-31010-2013>.
6. Письменна Т. В. Фінансові ризики в господарській діяльності підприємства. *Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки*. 2015. № 3. С. 151–158. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_eco_2015_3_22.
7. Abbas S. A. Entrepreneurship and information technology businesses in economic crisis. *Entrepreneurship and Sustainability*. 2018. Issue 5(3). P. 682–692. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3156089.
8. Boogaard K. What Is a Risk Matrix? 2022. URL: <https://www.wrike.com/blog/what-is-risk-matrix/#What-is-a-risk-assessment-matrix-in-project-management>.
9. Braumann Evelyn C., Hiebl Martin R. W., Posch Arthur. Enterprise Risk Management as Part of the Organizational Control Package: Review and Implications for Management Accounting Research. *Journal of Management Accounting Research*. 2024. Vol. XX, No XX. P. 1–23. URL: <https://publications.aaahq.org/jmar/article/doi/10.2308/JMAR-2021-071/12151/Enterprise-Risk-Management-as-Part-of-the>.
10. Marcelino-Sádaba S., Pérez-Ezcurdia A., Echeverría Lazcano A. M., Villanueva P. Project risk management methodology for small firms. *International Journal of Project Management*. 2014. Vol. 32(2). P. 327–340. URL: https://www.researchgate.net/publication/259512541_Project_risk_management_methodology_for_small_firms.
11. Saeidi P., Saeidi S. P., Sofian S., Saeidi S. P., Nilashi M., Mardani, A. The impact of enterprise risk management on competitive advantage by moderating role of information technology. *Computer Standards & Interfaces*. 2019. Vol. 63. P. 67–82.

12. Tan D. Quantitative Risk Analysis Step-By-Step. 2020. URL: <https://www.sans.org/reading-room/whitepapers/auditing/quantitative-risk-analysis-step-by-step-849>.

References

1. Bilousova O. S. (2012) *Finansove planuvannya na pidpryyemstvax: teoriya, metodologiya, praktyka* [Financial planning at enterprises: theory, methodology, practice]. Kyiv: NAN Ukrayiny Instytut ekonomiky ta prognozuvannya.
2. *Menedzhment ryzykiv. Pryntsypy ta nastanovy* [Risk management. Principles and guidelines]. (2019) DSTU ISO 31000:2018. Input 2019-01-01. Kyiv: SE "UkrNDNC".
3. *Ekonomika i upravlinnia pidpryyemstvamy: teoriia, metodyka, praktyka* [Economics and enterprise management: theory, methodology, practice]. (2020). Poltava: PP «Astraia».
4. Laktionova O. A. (2020) *Upravlinnia finansovymy ryzykamy* [Financial risk management]. Vinnytsia: DonNU im. Vasyliia Stusa.
5. *Keruvannya ryzykom. Metody zahalnoho otsyniuvannya ryzyku* [Risk management. Methods of general risk assessment]. DSTU IES/ISO 31010:2013, available at: <http://metrology.com.ua/download/iso-iec-ohsas-idr/87-eea/1062-dstu-ies-iso-31010-2013>.
6. Pysmenna, T. V. (2015) Finansovi ryzyky v hospodarskii diialnosti pidpryyemstva [Financial risks in the economic activity of the enterprise]. *Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, no 3, pp. 151–158, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_eco_2015_3_22.
7. Abbas, S. A. (2018) Entrepreneurship and information technology businesses in economic crisis. *Entrepreneurship and Sustainability*, issue 5(3), pp. 682–692, available at: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3156089.
8. Boogaard, K. (2022) What Is a Risk Matrix? available at: <https://www.wrike.com/blog/what-is-risk-matrix/#What-is-a-risk-assessment-matrix-in-project-management>.
9. Braumann, Evelyn C., Hiebl, Martin R. W., and Posch, Arthur. (2024) Enterprise Risk Management as Part of the Organizational Control Package: Review and Implications for Management Accounting Research. *Journal of Management Accounting Research*, vol. XX, no XX, pp. 1–23, available at: <https://publications.aaahq.org/jmar/article/doi/10.2308/JMAR-2021-071/12151/Enterprise-Risk-Management-as-Part-of-the>.
10. Marcelino-Sádaba, S., Pérez-Ezcurdia, A., Echeverría Lazcano, A. M., and Villanueva, P. (2014) Project risk management methodology for small firms. *International Journal of Project Management*, vol. 32(2), pp. 327–340, available at: https://www.researchgate.net/publication/259512541_Project_risk_management_methodology_for_small_firm_s.
11. Saeidi, P., Saeidi, S. P., Sofian, S., Saeidi, S. P., Nilashi, M., and Mardani, A. (2019) The impact of enterprise risk management on competitive advantage by moderating role of information technology. *Computer Standards & Interfaces*, vol. 63, pp. 67–82.
12. Tan, D. (2020) Quantitative Risk Analysis Step-By-Step, available at: <https://www.sans.org/reading-room/whitepapers/auditing/quantitative-risk-analysis-step-by-step-849>.

Abstract

BRATIUK Vira, FEIER Oksana

Financial planning as an element of substantiation of business decisions in the face of existing risk and the use of insurance as a method of reducing the degree of risk

Financial planning is a key element in justifying business decisions in the face of risk. It is a systematic process of developing future financial commitments and goals based on an assessment of the current financial position and capabilities. The main goal of financial planning is to ensure optimal use of resources, maximize profitability and ensure financial stability. In times of crisis, financial planning becomes even more important as it allows businesses to adapt to changing conditions and make informed decisions to maintain financial stability.

By analyzing the current state and forecasting financial flows, an enterprise can effectively respond to possible risks and influence its future. The use of insurance as a method of reducing the degree of risk is becoming an integral part of financial planning. By identifying potential threats and choosing appropriate insurance policies, a company ensures financial security against negative events. This helps to reduce financial losses in the event of unforeseen events, such as natural disasters or material damage.

Research shows that financial planning plays a key role in making sound business decisions, especially in high-risk environments. They highlight the methods and tools of financial planning that allow businesses to adapt to changing conditions and effectively manage risks. They also emphasize the importance of insurance measures in mitigating various types of risk, from property loss to financial risks. These studies and publications provide a valuable contribution to the

understanding of the relationship between financial planning and insurance, which helps enterprises to rationally address financial challenges and effectively manage risks.

Thus, financial planning and the use of insurance together help enterprises to effectively manage risks and make sound business decisions.

Key words: *financial planning, business decisions, insurance, risk level, financial flows, risk analysis.*

Стаття надійшла до редакції 15.03.2024 р.

Бібліографічний опис статті:

Братюк В. П., Феєр О. В. Фінансове планування як елемент обґрунтування господарських рішень за умов наявного ризику та застосування страхування як методу зниження ступеня ризику. *Innovation and Sustainability*. 2024. № 1. С. 104-111.

Bratiuk V., Feier O. (2024) Financial planning as an element of substantiation of business decisions in the face of existing risk and the use of insurance as a method of reducing the degree of risk. *Innovation and Sustainability*, no. 1, pp. 104-111.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>